

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC II THỰC HIỆN CÔNG TÁC BỒI DƯỠNG, CẬP NHẬT KIẾN THỨC ĐỐI VỚI CÁN BỘ LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ ĐÁP ỨNG YÊU CẦU NHIỆM VỤ TRONG TÌNH HÌNH MỚI

TS. LÊ THỊ ANH ĐÀO^(*)

Ngày nhận bài: 20/9/2024 Ngày thẩm định: 22/9/2024 Ngày duyệt đăng: 28/10/2024

Tóm tắt: Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng xác định “đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành một nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa”⁽¹⁾. Để đạt được mục tiêu trên, cần phát huy hiệu quả tổng thể các nguồn lực, trong đó, xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, nhất là cấp chiến lược ngang tầm nhiệm vụ được Đảng xác định là một định hướng chiến lược, là “then chốt của then chốt”. Bài viết tổng quát việc thực hiện công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị khu vực II, từ đó đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động này đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Từ khóa: cán bộ lãnh đạo, quản lý; công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức; Học viện Chính trị khu vực II

1 Thực tiễn thực hiện công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý của Học viện Chính trị khu vực II

Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý là yêu cầu vừa mang tính chiến lược và có ý nghĩa định hướng lâu dài trong công tác xây dựng Đảng, vừa hướng đến đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trước mắt của hệ thống chính trị. Trong công cuộc đổi mới toàn diện đất nước, Đảng luôn coi trọng công tác đào tạo cán bộ nói chung, công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý nói riêng; xác định đây

là nhiệm vụ cốt lõi nhằm nâng cao trình độ, tư duy, nhận thức, bản lĩnh chính trị, năng lực lãnh đạo của đội ngũ cán bộ. Điều này thể hiện rõ nét và sâu sắc trong hệ thống quyết sách chính trị quan trọng của Đảng. Văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng nêu rõ: “Đổi mới căn bản nội dung, chương trình, phương pháp giáo dục lý luận chính trị theo hướng khoa học, sáng tạo, hiện đại và gắn lý luận với thực tiễn; đưa việc bồi dưỡng lý luận chính trị, cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt các cấp đi vào nền nếp, nâng cao chất lượng, hiệu quả và phù hợp với từng đối tượng. Kết hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa học tập lý luận với rèn luyện, thử thách cán bộ trong thực tiễn để nâng cao bản lĩnh chính trị;

^(*) Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

khắc phục tình trạng ngại học, lười học lý luận chính trị trong cán bộ, đảng viên⁽²⁾.

Trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực những năm qua có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường, bên cạnh những cơ hội, thuận lợi để xây dựng và phát triển đất nước, đã và đang có nhiều thách thức lớn về hội nhập quốc tế, chuyển đổi số, về sự tác động mạnh mẽ của các vấn đề an ninh phi truyền thống đối với tiến trình đổi mới, đối với yêu cầu bảo đảm an ninh quốc gia trên các phương diện. Bối cảnh đó đặt ra yêu cầu toàn Đảng, toàn quân đẩy mạnh công cuộc đổi mới toàn diện, bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định nhằm thực hiện mục tiêu “đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành một nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa”. Để đạt được mục tiêu trên, cần phát huy hiệu quả tổng thể các nguồn lực, trong đó, xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, nhất là cấp chiến lược ngang tầm nhiệm vụ được Đảng xác định là một định hướng chiến lược, là “*then chốt của then chốt*”. Chất lượng cán bộ lãnh đạo, quản lý là một trong những yếu tố quyết định đến việc hiện thực hóa mục tiêu mà Đảng đã đề ra. Trong đó, công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý nhằm góp phần trang bị, bổ sung kiến thức, tri thức hiểu biết lý luận chính trị, kỹ năng xử lý các vấn đề chuyên môn, xử lý tình huống phức tạp trong thực tiễn, xây dựng tư duy tầm nhìn lãnh đạo, quản lý luôn được Đảng, các cấp ủy đảng quan tâm chỉ đạo thực hiện.

Trên cơ sở quy định trong các văn bản Đảng về công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức⁽³⁾, Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đã ban hành Quyết định số 1238-QĐ/HVCTQG ngày 31/3/2021 về việc ban hành khung chương trình bồi dưỡng cập nhật kiến thức dành cho cán bộ lãnh đạo, quản lý diện ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy quản lý, gồm 18 chuyên đề; Quyết định số 1979-QĐ/HVCTQG ngày 19/5/2021 về việc ban hành chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ diện ban thường

vụ huyện ủy, quận ủy, thị ủy, thành ủy thuộc tỉnh và tương đương quản lý, gồm 15 chuyên đề; Quyết định số 15798-QĐ/HVCTQG ngày 11/4/2023 về việc ban hành khung chương trình bồi dưỡng dự nguồn cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, gồm 28 chuyên đề. Hiện nay, trên cơ sở phân cấp của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh cho Học viện Chính trị khu vực II tổ chức các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức đối với chức danh trưởng, phó các cơ quan chuyên trách, tham mưu, giúp việc cấp ủy cấp huyện và tương đương, số lượng chỉ tiêu được phân bổ khoảng từ 04 đến 06 lớp/năm, mỗi lớp không quá 60 học viên. Bên cạnh đó, được sự đồng ý của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, từ nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý của các địa phương, Học viện Chính trị khu vực II đã phối hợp với các địa phương ở khu vực phía Nam tổ chức các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương và tương đương quản lý (đối tượng 3) và các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ thuộc diện ban thường vụ huyện ủy, quận ủy, thị ủy, thành ủy thuộc tỉnh và tương đương quản lý (đối tượng 4).

Theo đó, công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý được Học viện Chính trị khu vực II triển khai hiệu quả trong những năm qua. Trên cơ sở Quy định số 164-QĐ/TW ngày 01/02/2013 của Bộ Chính trị về chế độ bồi dưỡng, cập nhật kiến thức đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp và các quyết định ban hành chương trình khung của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Chính trị khu vực II đã tích cực phối hợp với nhiều tỉnh, thành phố ở khu vực phía Nam khảo sát nhu cầu, xây dựng chương trình, kế hoạch tổ chức mở lớp. Các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức được thực hiện đa dạng như: lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ nguồn quy hoạch cấp ủy cấp tỉnh, cấp huyện cho các nhiệm kỳ; bồi dưỡng nghiệp vụ công tác đảng; bồi

đường, cập nhật kiến thức cho các chức danh trưởng, phó các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc cấp ủy cấp huyện; bồi dưỡng kỹ năng về lễ tân ngoại giao; kỹ năng lãnh đạo, quản lý,... Bên cạnh việc chú trọng xây dựng nội dung, chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức tập trung vào các vấn đề trọng tâm về tình hình thế giới và khu vực, về đường lối, quan điểm xây dựng và phát triển đất nước theo định hướng của Đại hội lần thứ XIII của Đảng; các chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức luôn chú trọng đến những vấn đề đặt ra gắn với đặc thù địa phương, những vấn đề cấp bách mà địa phương quan tâm giải quyết trong tình hình hiện nay.

Ngày 10/5/2024, Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành Quy định số 145-QĐ/TW về chế độ bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, kỹ năng đối với

cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp. Bám sát sự lãnh đạo của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, trên cơ sở phân bổ chỉ tiêu và theo nhu cầu của địa phương và Quy định số 145-QĐ/TW, Học viện Chính trị khu vực II đã tích cực phối hợp với các tỉnh ủy, các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc của tỉnh ủy, thành ủy để triển khai chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức.

Từ năm 2019 đến tháng 10/2024, Học viện Chính trị khu vực II đã tổ chức 28 lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ lãnh đạo, quản lý trong các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc cấp ủy cấp huyện (trưởng, phó ban dân vận và tương đương; trưởng, phó ban tổ chức và tương đương; chủ nhiệm, phó chủ nhiệm ủy ban kiểm tra và tương đương, chánh văn phòng, phó chánh văn phòng cấp ủy), với số lượng 2.374 học viên⁽⁴⁾(xem Bảng 1).

Bảng 1. Số lượng lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho các chức danh trưởng, phó trưởng các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc cấp ủy cấp huyện từ 2019 đến tháng 10/2024

TT	Năm	Tên lớp	Số lớp	Số lượng
1	2019	Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban dân vận cấp ủy cấp huyện và tương đương	2	78
2		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban tổ chức cấp ủy cấp huyện và tương đương	2	88
3		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chủ nhiệm, phó chủ nhiệm ủy ban kiểm tra cấp ủy cấp huyện và tương đương	2	79
4		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chánh văn phòng, phó chánh văn phòng cấp ủy cấp huyện và tương đương	2	77
1	2020	Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban dân vận cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	83
2		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chủ nhiệm, phó chủ nhiệm ủy ban kiểm tra cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	146
3		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban tổ chức cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	115
4		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chánh văn phòng, phó chánh văn phòng cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	141
1	2021	Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban dân vận cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	177
2		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban tổ chức cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	94
3		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chủ nhiệm, phó chủ nhiệm ủy ban kiểm tra cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	267
4		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chánh văn phòng, phó chánh văn phòng cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	194

1	2022	Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban dân vận cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	88
2		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban tổ chức cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	108
3		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chủ nhiệm, phó chủ nhiệm ủy ban kiểm tra cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	115
4		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chánh văn phòng, phó chánh văn phòng cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	117
1	2023	Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban tổ chức cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	45
2		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban dân vận cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	55
3		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chủ nhiệm, phó chủ nhiệm ủy ban kiểm tra cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	55
4		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chánh văn phòng, phó chánh văn phòng cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	53
1	2024	Bồi dưỡng cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban tổ chức cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	47
2		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban dân vận cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	47
3		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chủ nhiệm, phó chủ nhiệm ủy ban kiểm tra cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	45
4		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh chánh văn phòng, phó chánh văn phòng cấp ủy cấp huyện và tương đương	1	60
Tổng cộng			28	2.374

Đối với các lớp: bồi dưỡng công tác tổ chức xây dựng Đảng; bồi dưỡng cán bộ nguồn quy hoạch ban chấp hành đảng bộ tỉnh; bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy, huyện ủy quản lý; bồi dưỡng phương pháp nghiên cứu khoa học; bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ lãnh đạo và những người làm báo; bồi dưỡng phương pháp sư phạm;... Học viện Chính trị khu vực II đã phối hợp với các địa phương tổ chức 123 lớp với 10.415 học viên⁽⁵⁾ (xem Bảng 2).

2. Đánh giá chung về công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý của Học viện Chính trị khu vực II

Một là, về nội dung chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức

Quá trình triển khai, phối hợp tổ chức các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức ở địa phương, Học viện Chính trị khu vực II luôn quán triệt đầy đủ và sâu sắc về mục đích, yêu

cầu của công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp. Các chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức được thiết kế, xây dựng luôn hướng đến mục tiêu nâng cao năng lực, tư duy, tầm nhìn, chất lượng, hiệu quả công tác và kinh nghiệm thực tiễn cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp. Mục tiêu này là cơ sở định hướng cho việc thiết kế, xây dựng nội dung chương trình của các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức. Mặt khác, bám sát tình hình và yêu cầu thực tiễn của địa phương, Học viện Chính trị khu vực II đã phối hợp chặt chẽ với các tỉnh ủy, thành ủy, các cơ quan chuyên trách, tham mưu giúp việc của tỉnh ủy, thành ủy, trường chính trị tỉnh để thảo luận và thống nhất nội dung chuyên đề cụ thể. Chương trình các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ lãnh đạo, quản lý được triển khai tập trung theo các mảng nội dung cụ thể: (1) Những vấn đề về kết quả tổng kết thực tiễn, phát

Bảng 2. Lớp bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp từ năm 2019 đến tháng 10/2024

TT	Năm	Tên lớp	Số lớp	Số lượng
1	2019	Bồi dưỡng cán bộ nguồn quy hoạch ban chấp hành đảng bộ tỉnh	11	968
2		Bồi dưỡng cán bộ nguồn cấp ủy cấp huyện và tương đương	2	195
3		Bồi dưỡng cán bộ thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy quản lý (đối tượng 3)	9	763
4		Bồi dưỡng chức danh Bí thư, chủ tịch xã/phường	1	100
1	2021	Bồi dưỡng cán bộ thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy quản lý (đối tượng 3)	8	906
2		Bồi dưỡng cán bộ thuộc diện ban thường vụ huyện ủy, quận ủy, thị ủy, thành ủy thuộc tỉnh quản lý và tương đương (đối tượng 4)	3	583
3		Bồi dưỡng nghiệp vụ công tác tổ chức xây dựng Đảng	13	1.049
1	2022	Bồi dưỡng cán bộ nguồn quy hoạch ban chấp hành đảng bộ tỉnh	2	280
2		Bồi dưỡng cán bộ thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy quản lý (đối tượng 3)	12	1.110
3		Bồi dưỡng lãnh đạo quản lý cấp phòng	4	260
4		Bồi dưỡng Bí thư, chủ tịch xã/phường	5	493
5		Bồi dưỡng nghiệp vụ công tác tổ chức xây dựng Đảng	3	492
1	2023	Bồi dưỡng lý luận chính trị cho lãnh đạo và những người làm báo	1	62
2		Bồi dưỡng phương pháp nghiên cứu khoa học	1	55
3		Bồi dưỡng cán bộ thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy quản lý (đối tượng 3)	9	703
4		Bồi dưỡng cán bộ nguồn quy hoạch ban chấp hành đảng bộ tỉnh	8	599
5		Bồi dưỡng Phương pháp sư phạm cho đội ngũ báo cáo viên, giảng viên giảng dạy lý luận chính trị	1	43
6		Bồi dưỡng nghiệp vụ công tác tổ chức xây dựng Đảng	3	208
1	2024	Bồi dưỡng nghiệp vụ công tác tổ chức xây dựng Đảng	1	90
2		Bồi dưỡng cán bộ thuộc diện ban thường vụ huyện ủy, quận ủy, thị ủy, thành ủy thuộc tỉnh quản lý và tương đương (đối tượng 4)	14	572
3		Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ chủ chốt cấp tỉnh, cấp huyện và tương đương	2	198
4		Bồi dưỡng cán bộ dự nguồn quy hoạch ban thường vụ tỉnh ủy quản lý	2	146
5		Bồi dưỡng cán bộ thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy quản lý (đối tượng 3)	3	265
6		Bồi dưỡng cán bộ nguồn quy hoạch ban chấp hành đảng bộ tỉnh	5	275
Tổng cộng			123	10.415

triển lý luận về quan điểm, đường lối của Đảng; những kiến thức góp phần nâng cao năng lực, tư duy, tầm nhìn, kinh nghiệm, kỹ năng lãnh đạo, quản trị, quản lý; về xây dựng và hoàn thiện thể chế, chính sách và gợi ý cho địa phương; (2) Những vấn đề mới trong đường lối, chủ trương của Đảng về công tác xây dựng Đảng, về phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại quốc gia và các cấp địa phương; (3) Tình hình thế giới, khu vực, trong nước và địa phương; (4) Kinh nghiệm của một số quốc gia tiên tiến; kinh

nhệm xử lý vấn đề phức tạp phát sinh trong công tác lãnh đạo, quản trị, quản lý. Bên cạnh đó, nội dung chương trình các lớp bồi dưỡng luôn được cập nhật kịp thời các vấn đề thời sự, các vấn đề đặc thù của địa phương nhằm đáp ứng nhu cầu của địa phương và học viên thông qua tiếp nhận những kiến nghị, đề xuất, tổng kết rút kinh nghiệm của mỗi lớp học, đợt học. Vì vậy, nội dung chương trình luôn bảo đảm quán triệt quan điểm chỉ đạo của Đảng về thực hiện công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, luôn được địa phương và

học viên đánh giá tích cực, đáp ứng yêu cầu công tác thực tiễn ở địa phương.

Hai là, về nguồn lực báo cáo viên các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức

Thời gian qua, lực lượng báo cáo viên các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ lãnh đạo, quản lý luôn đáp ứng yêu cầu và không ngừng được hoàn thiện với sự đa dạng các nguồn lực. Số lượng, chất lượng đội ngũ giảng viên Học viện Chính trị khu vực II tham gia báo cáo chuyên đề ở các lớp bồi dưỡng ngày càng tăng, được đánh giá cao. Đây là điểm sáng minh chứng cho sự trưởng thành về nguồn lực báo cáo từ đội ngũ giảng viên của Học viện Chính trị khu vực II. Mặc dù vậy, xét về tổng thể, giảng viên cơ hữu của Học viện Chính trị khu vực II chưa đáp ứng giảng dạy 100% nội dung chương trình các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức (đạt khoảng từ 50% - 80%). Tuy nhiên, với sự đa dạng trong việc triển khai phối hợp, nguồn lực báo cáo viên các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức luôn đáp ứng yêu cầu đặt ra. Học viện Chính trị khu vực II đã phối hợp chặt chẽ với các địa phương trong việc mời báo cáo viên là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp (đương chức và nguyên chức), giảng viên có uy tín từ Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, các nhà khoa học, chuyên gia công tác ở nhiều lĩnh vực khác nhau. Nguồn lực báo cáo viên tham gia các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ lãnh đạo, quản lý có lý luận sâu sắc, giàu kinh nghiệm thực tiễn và kỹ năng báo cáo. Đây là yếu tố quan trọng tạo nên thành công của các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, từ đó góp phần khẳng định uy tín, vị thế, vai trò của Học viện Chính trị khu vực II trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý ở các tỉnh, thành phố khu vực phía Nam.

Ba là, về thời gian và hình thức tổ chức bồi dưỡng, quản lý lớp

Để bảo đảm phù hợp với đối tượng học viên, trong từng lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, yếu tố thời gian và hình thức bồi dưỡng là một trong những vấn đề ban chỉ đạo, ban tổ

chức quan tâm. Các lớp bồi dưỡng được triển khai đáp ứng yêu cầu về thời gian theo Quy định số 164-QĐ/TW (trước tháng 5/2024) và Quy định số 145-QĐ/TW, phù hợp với từng đối tượng học viên. Về hình thức tổ chức, trong thực tế, đa số các lớp bồi dưỡng được thực hiện trực tiếp và một số lớp được tổ chức trực tiếp kết hợp trực tuyến. Nhận thức việc tham gia bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, kỹ năng là yêu cầu bắt buộc đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý, là một trong những tiêu chí đánh giá cán bộ và cấp ủy, tổ chức đảng, Học viện Chính trị khu vực II luôn phối hợp chặt chẽ với ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy thành lập ban chỉ đạo, ban tổ chức, tổ thư ký lớp, xây dựng kế hoạch, phân công theo dõi, hỗ trợ học viên trong suốt thời gian học tập. Bên cạnh đó, ban tổ chức lớp luôn cập nhật, báo cáo ban chỉ đạo những vấn đề phát sinh trong quá trình thực hiện bảo đảm yêu cầu học viên tham gia đầy đủ, nghiêm túc, tích cực, tránh việc tổ chức lớp học mang tính hình thức, không hiệu quả.

Những năm qua, một số lớp bồi dưỡng ở địa phương tổ chức nghiên cứu thực tế, với sự tham gia đông đủ của các học viên. Chương trình nghiên cứu thực tế được xây dựng gắn liền với việc tham khảo, khảo sát các vấn đề thực tiễn liên quan đến nội dung nghiên cứu của học viên. Tùy điều kiện cụ thể, các địa phương có thể tổ chức hình thức nghiên cứu thực tế trong hoặc ngoài nước. Sau chương trình học tập hoặc nghiên cứu thực tế, ban tổ chức lớp học sẽ đánh giá bài thu hoạch hoặc đề án cuối khóa học với những nội dung về cơ sở lý luận, cơ sở thực tiễn, đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp giải quyết các vấn đề gắn liền với công tác thực tiễn địa phương mà học viên quan tâm.

Thành công trong công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức của Học viện Chính trị khu vực II những năm qua góp phần khẳng định và nâng cao uy tín, vị thế, vai trò của Trường Đảng trong thực hiện sứ mệnh, trách nhiệm đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho đội

ngũ cán bộ chủ chốt của hệ thống chính trị ở khu vực. Những kết quả đạt được trong công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý luôn nhận được sự phản hồi tích cực bằng nhiều hình thức đánh giá từ các học viên của khóa học, từ ban chỉ đạo, ban tổ chức lớp học ở địa phương.

Công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức ở Học viện Chính trị khu vực II luôn nhận được sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát của Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; sự quán triệt sâu sắc về trách nhiệm chính trị trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ cũng như chủ động trong thực hiện tốt chức trách, nhiệm vụ của Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện Chính trị khu vực II; sự tin nhiệm, quan tâm đến công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức hàng năm cho cán bộ lãnh đạo, quản lý của các địa phương trong khu vực. Các đơn vị tham mưu đã chủ động, tích cực, có trách nhiệm cao trong xây dựng kế hoạch, thông báo chiêu sinh các lớp bồi dưỡng trên cơ sở khảo sát nhu cầu bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, kỹ năng của các đối tượng học viên ở địa phương, phối hợp với các địa phương trước, trong khi tổ chức lớp học. Công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức ở Học viện Chính trị khu vực II còn luôn nhận được sự cộng tác nhiệt tình, có trách nhiệm từ đội ngũ báo cáo viên trong và ngoài Học viện; với sự tham gia của các đồng chí nguyên là lãnh đạo Học viện Chính trị khu vực II các thời kỳ; sự tích cực tham gia của một số lãnh đạo, giảng viên các đơn vị chuyên môn; các giảng viên, chuyên gia đầu ngành, có nhiều năm kinh nghiệm trong giảng dạy, lãnh đạo, quản lý đến từ Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, các đồng chí nguyên lãnh đạo các bộ, ban, ngành Trung ương, các nhà khoa học có uy tín.

Tuy nhiên, công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ lãnh đạo, quản lý ở Học viện Chính trị khu vực II vẫn còn một số khó khăn, hạn chế: 1) Thời gian tổ chức lớp học ngắn, ảnh hưởng nhất định đến việc triển

khai trao đổi, thảo luận giữa báo cáo viên và học viên về các nội dung học tập; 2) Đội ngũ giảng viên, báo cáo viên từ nguồn lực của Học viện Chính trị khu vực II chưa đảm nhiệm nhiều chuyên đề nội dung mang tính nghiệp vụ chuyên sâu của các chương trình lớp bồi dưỡng, kinh nghiệm công tác thực tiễn còn hạn chế; 3) Điều kiện kinh phí, vật chất phục vụ công tác mở lớp còn hạn chế;...

3. Những giải pháp trọng tâm nâng cao chất lượng công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý của Học viện Chính trị khu vực II trong thời gian tới

Trong bối cảnh đất nước đang bước vào thời kỳ phát triển mới với nhiều thời cơ, vận hội lớn nhưng cũng không ít khó khăn, thách thức đặt ra đối với thể chế; trong đó, những tác động khách quan và chủ quan đối với cán bộ, đảng viên nói chung, với đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý nói riêng đặt ra yêu cầu cao về năng lực, bản lĩnh chính trị, kỹ năng chuyên môn, nghiệp vụ,... Từ đó, công tác đào tạo, bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ, đảng viên cần được tăng cường, góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ chủ chốt của hệ thống chính trị góp phần quan trọng để hiện thực hóa các mục tiêu mà Đảng đã đề ra trong giai đoạn cách mạng hiện nay. Thực hiện sứ mệnh và trách nhiệm chính trị lớn lao của Học viện Chính trị khu vực II thời gian tới, công tác đào tạo, bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý cần quan tâm thực hiện *các giải pháp trọng tâm* sau:

Thứ nhất, xác định mục tiêu định hướng của chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức phù hợp với đối tượng học viên. Để triển khai đáp ứng mục tiêu đúng và trúng, bên cạnh việc cập nhật và quán triệt quan điểm của Đảng về công tác bồi dưỡng, Học viện Chính trị khu vực II cần quan tâm khảo sát, nắm bắt và đánh giá nhu cầu cập nhật kiến thức của các cấp ủy đảng, của cán bộ lãnh đạo, quản lý ở các địa phương. Đây là cơ sở dữ liệu quan trọng để Học viện tư vấn cho địa

phương trong xây dựng hoặc chủ động xây dựng kế hoạch thực hiện công tác bồi dưỡng, cập nhật kiến thức phù hợp với đối tượng, điều kiện thực tiễn. Việc khảo sát nhu cầu bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cần bảo đảm tính khách quan, kịp thời, theo sát thực tiễn. Trên cơ sở đó, định hướng, xác định mục tiêu bồi dưỡng, cập nhật kiến thức theo chương trình, đối tượng học viên sẽ bao quát và quy định nội dung, phương thức triển khai kế hoạch bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, bảo đảm tính tập trung và đáp ứng mục tiêu.

Thứ hai, tăng cường đổi mới nội dung các chương trình bồi dưỡng theo hướng có sự điều chỉnh phù hợp tỷ trọng giữa các mảng nội dung về đường lối, quan điểm của Đảng, về tư duy, tầm nhìn trong lãnh đạo, quản lý, về kỹ năng lãnh đạo, quản lý,... và cập nhật kịp thời các vấn đề cấp thiết từ thực tiễn đặt ra. Về phương thức thực hiện, trong công tác giảng dạy, báo cáo, cần tăng cường tương tác trao đổi, thảo luận; chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn trong giải quyết tình huống cụ thể, phức tạp,... giữa học viên với báo cáo viên; giữa học viên với nhau. Bên cạnh đó, việc nghiên cứu thực tế cần được bổ sung là yêu cầu bắt buộc trong khuôn khổ ở các chương trình bồi dưỡng. Bởi vì, đây là nội dung có ý nghĩa thực tiễn quan trọng của việc thực hiện mục tiêu cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý (bao gồm kiến thức, kinh nghiệm thực tiễn).

Thứ ba, Học viện Chính trị khu vực II cần tăng cường xây dựng và phát triển nguồn lực báo cáo viên các chương trình bồi dưỡng từ nguồn lực cán bộ lãnh đạo chủ chốt, giảng viên, các nhà khoa học của Học viện. Bên cạnh đó, Học viện cần chú trọng xem xét kết quả đánh giá, góp ý cho báo cáo viên từ các đối tượng học viên để rút kinh nghiệm, quan tâm bồi dưỡng và phát triển nguồn lực này bằng công tác chuyên môn, bằng nghiên cứu khoa học hiệu quả. Tăng cường khuyến khích hợp tác nghiên cứu khoa học giữa Học viện Chính trị khu vực II và các địa phương;

khuyến khích việc gắn kết, sử dụng kết quả hợp tác nghiên cứu khoa học phục vụ công tác giảng dạy và giải quyết các vấn đề địa phương quan tâm, các vấn đề nảy sinh từ thực tiễn địa phương.

Thứ tư, phối hợp chặt chẽ giữa Học viện Chính trị khu vực II và địa phương trong tổ chức lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý. Tăng cường phối hợp thông tin, phối hợp hỗ trợ các bên từ trước, trong và sau quá trình triển khai chương trình học tập, bao gồm: công tác khảo sát nhu cầu bồi dưỡng, xây dựng kế hoạch và thiết kế chương trình nội dung, quản lý học viên, bảo đảm cơ sở vật chất - kỹ thuật phục vụ quá trình triển khai lớp học, đánh giá, rút kinh nghiệm tổ chức lớp,... Trong phạm vi thẩm quyền, với sự phối hợp tích cực của các bên, Học viện Chính trị khu vực II sẽ tiếp tục cùng với các địa phương thúc đẩy có hiệu quả việc thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ, đảng viên nói chung, cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý nói riêng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới □

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.112

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.II, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.235-236

(3) Quy định số 164-QĐ/TW ngày 01/02/2013 của Bộ Chính trị về chế độ bồi dưỡng, cập nhật kiến thức đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp

(4) và (5) Học viện Chính trị khu vực II, *Báo cáo Công tác tổ chức lớp bồi dưỡng 05 năm (2019 - 2024)*, ngày 01/10/2024